

**ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท**

**PROBLEMS OF THE ADMINISTRATIVE OPERATION USING THE GOOD GOVERNANCE
APPROACH OF SUB-DISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATIONS IN HANKHA CHAINAT
PROVINCE**

สาธินี สายสุวรรณ ฉันทะ ฉันทะเสนา และสอาด บรรเจิดฤทธิ์
Satinee Saisuwan, Chanta Chantasena, and Sa – ard Banjerdrit

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จ.ปทุมธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ผู้วิจัยได้สำรวจกลุ่มตัวอย่าง โดยทำการเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท จำนวน 7 แห่ง เป็นจำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การแสดงผลการวิจัยในข้อมูลเชิงพรรณนาของเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ที่มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ด้านหลักนิติธรรมด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ที่มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ด้านหลักนิติธรรมพบความแตกต่าง

เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านหลักคุณธรรมพบความแตกต่างเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ด้านหลักความโปร่งใสพบความแตกต่างเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ด้านหลักการมีส่วนร่วมพบความแตกต่างเมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านหลักความรับผิดชอบพบความแตกต่างเมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน และด้านความคุ้มค่าพบความแตกต่างเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือน

ABSTRACT

The purpose of this research was to study : problems of The Administrative Operation Using Good Governance Approach of Sub-district Administration Organization In Hankha Chainat Pravnice. The samples in this research consisted of administration officers from 7 subdistrict administration organizations in HanKha District Chainat Province. These officers were selected based on the personal factors and were given a set of questionnaires. Four hundred people who lived in these subdistrict administration organizations' area were also given another set of questionnaires. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test and ANOVA.

The research findings were as follows:

1. From the fiscal administration officer's opinions, problems of good governance administration of Sub-District Organization in Hankha Chainat Pravnice People's satisfactions towards fiscal administration were at a high level in the aspects of rule of law, merit system, transparency, participatory and responsibility, and value.

2. When comparing the people' s personal factors with their satisfaction towards the fiscal administration, the results revealed that people who had different amounts of income had different levels of satisfaction towards the rule of law and participatory and responsibility aspects in fiscal administration. People who had different educational levels, occupations, and income, had different level of satisfactions towards the merit system and value aspects in fiscal administration. People who had different educational levels and income, also had different levels of satisfaction towards the aspect of transparency in fiscal administration.

คำสำคัญ

หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ การตรวจสอบได้ ความโปร่งใส ความรับผิดชอบและการมีกรอบกฎหมายสำหรับการพัฒนา

ความสำคัญของปัญหา

หลักธรรมาภิบาล หรืออาจเรียกได้ว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ที่หมายถึง การปกครองที่เป็นธรรมนั้น ไม่ใช่แนวความคิดใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคม แต่เป็นการสะสมความรู้ที่เป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมวลมนุษย์เป็นพันๆปี ซึ่งเป็นหลักการเพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสุข สามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีและพัฒนาสังคมให้มีความยั่งยืน

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

ปัจจัยด้านบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท หรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่าง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

สำรวจจัดเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้นตอน โดยประชากรที่ทำการศึกษาได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการ และพนักงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ทั้ง 7 แห่ง จำนวน 55,229 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ได้มาจากการคำนวณตามสูตรยามาเน่ (Yamene, 1976 :886 อ้างถึงใน ประคอง วรรณสุต, 2542 : 10)

กำหนดการคลาดเคลื่อนที่ .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเนื้อหาคำถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และรายได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อระดับปัญหาของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักคุ้มค่า

ตอนที่ 3. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้สถิติพื้นฐาน คือค่าร้อยละ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือการวิเคราะห์และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ในด้านหลักนิติธรรม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ สถานภาพ และประสบการณ์การทำงาน มีผลต่อความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนระดับการศึกษาและรายได้มีผลต่อความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ในด้านหลักคุณธรรม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ สถานภาพ และประสบการณ์การทำงาน มีผลต่อระดับปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนระดับการศึกษาและรายได้มีผลต่อความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ในด้านหลักความโปร่งใส จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศมีผลต่อความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

มีผลต่อความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ระดับการศึกษา มีผลต่อความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ประสบการณ์การทำงานมีผลต่อความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้รายได้ต่อเดือนมีผลต่อความคิดเห็นต่อระดับปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เปรียบเทียบปัญหาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ในด้านหลักความคุ้มค่า จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ในภาพรวม เพศ อายุ และสถานภาพที่แตกต่างกันมีผลกระทบต่อการทำงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน ทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักนิติธรรม พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรพรรณ คำออน (2547) พบว่า ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ประสบการณ์ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานยาวนานกว่า จะพบปัญหาที่มีวิธีการแก้ไขปัญหามากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า อาจเนื่องมาจากผู้ที่มีระยะเวลาในการทำงานที่ยาวนานกว่าย่อมมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า พบเห็นปัญหาในการทำงานที่ต้องประสานหรือขอความร่วมมือกับประชาชน และเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายเพราะตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันการทำงานร่วมกันระหว่างท้องถิ่นกับประชาชนประสบปัญหามากเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่มีหน้าที่การงานที่ต้องทำเลี้ยงปากท้อง เมื่อท้องถิ่นจะทำกิจกรรมอะไรมักประสบปัญหาการขาดความร่วมมือจากประชาชน

2. ปัญหาในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลของอำเภอ หันคา จังหวัดชัยนาท โดยภาพรวม ด้านหลักคุณธรรม พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 เมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษา จำแนกตามอาชีพ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรพรรณ คำออน (2547) ศึกษาพบว่า ปัญหาการ

บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามเพศ มีความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบลใน อำเภอหันคา ด้านหลักความโปร่งใส พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .03 จำแนกรายได้ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรพรรณ คำอ่อน ศึกษาปัญหาการบริหารงานในภาพรวมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามเพศและสถานภาพมีความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วมและด้านความรับผิดชอบ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .03 เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคล พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรพรรณ คำอ่อน (2547) ศึกษาพบว่าปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามเพศ และสถานภาพมีความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอหันคา ด้านความคุ้มค่าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .04 เมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.2 และเมื่อจำแนกตามรายได้ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 เปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อจำแนกตามอาชีพพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .02 และเมื่อจำแนกการศึกษาพบการแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .00 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรพรรณ คำอ่อน (2547) ศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงาน โดยภาพรวม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามเพศและสถานภาพมีความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่ขัดแย้งกับงานของ เลขา จักขิยว (2549) ที่ศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพะเยา ด้านความคุ้มค่า จำแนกตามระดับสถานภาพ การศึกษา รายได้ ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในเขตอำเภอหันคา มีการส่งเสริมและรณรงค์ให้ประชาชนประหยัดพลังงานตามมาตรการของรัฐบาล ประชาชนที่มีการศึกษาน้อยมีรายได้ไม่มาก เมื่อนำไปปฏิบัติทำให้ลดค่าใช้จ่ายในครอบครัวได้ แม้ว่าปัจจัยส่วนบุคคลเมื่อเปรียบเทียบมีความแตกต่างกันแต่ประชาชนทุกกลุ่มปัจจัยส่วนบุคคล มีความพึงพอใจในการบริหารงานในระดับมากเหมือนกัน

การวิจัยปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหันคา รัฐบาลควรดำเนินการกำหนดเป็นนโยบายให้ชัดเจนที่จะนำเครื่องมือที่ได้จากการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ โดยให้เป็นที่ยอมรับ ของบรรดาข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยอาจดำเนินการจัดทำประชาพิจารณ์ (public hearing) เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหลายๆฝ่าย หลังจากนั้นให้หน่วยงานมีการกำหนดเป็นมาตรฐานในการดำเนินการที่ชัดเจนทุก ๆ ปี

ด้านนิทรรศรรม ในภาพรวมพบสภาพปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลปฏิบัติงานอยู่ในระดับสภาพปัญหามีค่าเฉลี่ย 3.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทัศนระของผู้ตอบแบบสอบถามในข้อ 5 ว่าด้วยการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลถูกต้องตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับในรอบปีที่ผ่านมามีค่าเฉลี่ยมากเป็นระดับปัญหามาก ($\bar{x} = 3.91$,S.D.= 0.78) และให้เป็นที่ยอมรับของชุมชน อบต. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางด้านคุณธรรม ในภาพรวมพบสภาพปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ปฏิบัติงานอยู่ในระดับสภาพปัญหามีค่าเฉลี่ย 3.86 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทัศนระของผู้ตอบแบบสอบถามในข้อ 1 ว่าด้วย การปฏิบัติงานยึดมั่นในหลักคุณธรรมถูกต้อง ดิงามเป็นแบบอย่างของสังคม อยู่ในระดับปัญหามาก ($\bar{x} = 3.94$, S.D = 0.79) แสดงให้เห็นว่าคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรตระหนักในหน้าที่ของตนในฐานะเป็นผู้แทนของประชาชนมุ่งเน้นรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และพนักงานส่วนตำบล ได้ยึดหลักหน้าที่ความรับผิดชอบของตนในระดับสมควร โดยเฉพาะการให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาค ถูกต้องนั้น ประชาชนมีความคิดเห็นในเรื่องนี้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลนำมาปรับใช้เป็นอันดับมาก

ด้านหลักความโปร่งใส ในภาพรวม พบสภาพปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลปฏิบัติงานอยู่ในระดับสภาพปัญหามีค่าเฉลี่ย 3.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทัศนระของผู้ตอบแบบสอบถามในข้อ 4 ว่าด้วยการปฏิบัติงานในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลจัดซื้อจัดจ้างด้วยความโปร่งใสอยู่ในระดับปัญหามาก ($\bar{x} = 3.71$ S.D.= 0.79) องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆให้ประชาชนทราบ ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวกและในการบริหารงานกิจการต่างๆนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการสรุปเปิดเผยให้ประชาชนตรวจสอบความโปร่งใสของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นยังมีไม่มาก ประชาชนยังมีความเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลควรนำมาปรับใช้โดยให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทการแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางในด้านการบริหารงานกิจการต่างๆ ในองค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านหลักการมีส่วนร่วม ในภาพรวมพบสภาพปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ปฏิบัติงานอยู่ในระดับสภาพปัญหามีค่าเฉลี่ย 3.76 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามในข้อ 4 ว่าด้วยการพัฒนาความรู้แก่สมาชิก กลุ่มองค์กรประชาชน อยู่ในระดับปัญหามาก ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.79) องค์กรบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรชุมชน การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจะช่วยทำให้ทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นแนวทางการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและจะนำไปสู่เป้าหมายการปกครองของชุมชน

ด้านหลักความรับผิดชอบ ในภาพรวมพบสภาพปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ปฏิบัติงานอยู่ในระดับสภาพปัญหามีค่าเฉลี่ย 3.76 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามในข้อ 4 ว่าด้วยองค์กรบริหารส่วนตำบลให้บริการแก่ประชาชน ได้แก่การชำระภาษี การขออนุญาตก่อสร้างอาคารด้วยความถูกต้องรวดเร็ว อยู่ในระดับปัญหามาก ($\bar{x} = 3.88$, S.D. 0.79) องค์กรบริหารส่วนตำบลควรปฏิบัติต่อประชาชน มีความเอาใจใส่ต่อปัญหาของชุมชนและมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนมีการจัดบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพ เป็นธรรมและทั่วถึงมีการนำโครงการ กิจกรรม ที่เสนอ โดยประชาชนหรือประชาคมไปปฏิบัติพอสมควร

ด้านหลักความคุ้มค่า ในภาพรวมพบสภาพปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ปฏิบัติงานอยู่ในระดับสภาพปัญหามีค่าเฉลี่ย 3.91 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามในข้อ 2 ว่าด้วยองค์กรบริหารส่วนตำบลมีกิจกรรมรณรงค์ให้พนักงานสมาชิก องค์กรบริหารส่วนตำบลรวมทั้งประชาชนมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า อยู่ในระดับปัญหามาก ($\bar{x} = 3.96$, S.D. 0.86) องค์กรบริหารส่วนตำบลควรมีการรณรงค์ให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนในพื้นที่มีการจัดกิจกรรมบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นให้สมบูรณ์ยั่งยืน

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2541). **ธรรมรัฐภาคเมือง : บทบาทภาคีเมือง**. กรุงเทพฯ : รัฐสภาสาร.
- สุทัศนาศู สุธกิตลสมบัติ. (2550). **ธรรมาภิบาล (Good Governance) คืออะไร**. การจัดการความรู้ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. [Online]. Available : <http://www.unescap.org/>